

# Gut Sábész

גוט שבת 2. évfolyam 15. szám • ב"ה

## Miskolc

Kiadja: Chabad-Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület

Gyertyagyújtás Miskolcon: 16:05 • כ"ז טבת תש"פ • 2020. 1. 24. • פרשת וארא • Szombat kimenetele: 17:15

### Hetizakasz röviden

#### A tíz csapás

Szakaszunkban – Váérá (2Mózes 6:2–9:35.) – a tíz csapás szabadul Egyiptomra, amelynek királya még mindig nem fogja fel, hogy nem az általa jól ismert bálványok egyike

„áll ki” a héber rabszolgák mellett, hanem a világ Teremtője, a zsidók Istene. A Fáraó, Mózes figyelmeztetése ellenére, megkeményíti szívét, és csak fokról fokra hódol

be az újabb és újabb csapások hatására. Szemünk előtt válnak a kishitű, elnyomott, megfélemlített, gáluti zsidók a megváltás le-téteményeseivé.

### A rabbi a hetizakaszról

#### Váérá

Előző hetizakaszunk azzal végződött, hogy Fáraó növelte a zsidó rabszolga építőmunkások terheit azzal, hogy nemcsak ugyanannyi téglát kellett nekik elkészíteni, de még a téglakészítéshez szükséges szalmát is nekik kellett először összegyűjteniük. Mózes, amikor úgy érezte, hogy küldetése nem megy valami jól, azt kérdezte I-tentől: „Uram miért bántál rosszul a néppel, minek is küldtél engem?”

Eheti parashánk I-ten válaszával kezdődik.

„Szólt I-ten Mózeshez, I-ten mondta neki: *Én vagyok az Örökkévaló!*”

Ez a mondat feleslegesnek tűnik. Sokkal egyszerűbb lenne, mondjuk, csak annyit írni, hogy „Szólt I-ten Mózeshez: *Én vagyok az Örökkévaló!*”

Miért van ott először, hogy „szólt I-ten Mózeshez, majd utána, hogy „monda neki?”

Miért szerepel I-ten neve kétszer a mondatban?

A másik érdekesség a mondatban, hogy milyen neveket használ, amikor I-tenről említi. Korábban már beszéltünk róla, hogy a nevek, amiket I-ten említésekor használunk, általában leírják azt, hogy éppen az adott kontextusban hogyan viszonyulunk I-tenhez, illetve hogyan érzékeljük I-tenet. Az egymástól két legtávolabbi név, amiket használunk, azok az ebben a mondatban szereplő két név: az „Elokim”, amely I-ten erejét, és leginkább ítéletét idézi, vagyis a szigorú I-tenet, és a másik

az a négy betűs név, amelyet nem ejtünk ki, amely pedig I-ten kegyességét, könyörületét hívja segítségül. A mondatban, amit elemzünk, elsőként az említett négy betűs név szerepel, majd utána az Elokim név.

Miért ez a két név szerepel a mondatban, és miért ebben a sorrendben?

(Ezért olyan nehéz megérteni a Tórai magyarázatokat és magát a Tórat is, ha nem az eredeti szöveget, hanem fordítást olvasunk, mert nagyon sokszor egyszerűen lehetetlen elkapni egyes héber szavak többszörös, összetett jelentését, mert ezek a fordításban eltűnnek, vagy elveszhetnek azok az apró részletek, árnyalatok, amelyeket a nyelvtani szerkezet, vagy a szavak mondatban való sorrendje hordoz. Vagy pedig csak egyetlen szót tudunk használni több hasonló héber szóra, mint most a mi esetünkben is.)

A héber nyelvben a „monda” és a „szólt” szavak a „vájomer” és a „vájedáber”. Az egyik különbség köztük az a mód, ahogyan a szavakat kimondjuk. A „vájomer” (monda) a beszéd lágy, kellemes módjára utal, míg a „vájedáber” (szólni) a kommunikáció egy erősebb, erélyesebb módjára utal.

Mindezzel tisztában léve érthetővé válik ennek a rövid mondatnak a mélyebb tartalma, amely kifejezi, hogyan válaszolt I-ten Mózes kérdésére.

A „Vájedáber” (erőteljesen beszélt), és az „Elokim” (I-ten ítélete) Mózesnek szólt mintegy helyreigazításként, ugyanakkor

I-ten lágyan, kellemesen is szólt hozzá: „*Én vagyok I-ten*” a négy betűs nevet használva, amely I-ten kedvességére, könyörületességére utal.

Más szavakkal I-ten keményen, szigorúan, bírálóan szólt Mózeshez, ugyanakkor (noha bírálata és szigora aktuális) meg is nyugtatja őt; ő I-ten, a kedvesség és a könyörületesség.

Gyakran látjuk a dolgokat feketének vagy fehérnek, jónak és rossznak, legfőképpen amikor a velünk megtörténő, vagy bennünket érintő dolgokat értékeljük, és jónak vagy rossznak könyveljük el őket.

A dolgok ilyen megcímkezése felszínesen korrektnek tűnhet a mindennapi kommunikációban, azonban egy mélyebb szinten elgondolkodva a dolgokon, rossz dolog nem jöhet I-tenről.

Nem mindig látjuk ezt így, és gyakran nehéz lehet ezt feldolgozni, de ez az az üzenet, amit I-ten itt tanít Mózesnek, és nekünk is meg kell tanulnunk.

I-ten elmagyarázta Mózesnek, hogy igen, úgy nézhet ki, hogy a helyzet rosszabbra fordult, és mindez a kíméletlenségemből és szigoromból fakad, de végül minden a kedvességemből és könyörületességemből ered és oda tart.

Ez egy másik módja annak, ahogyan medíálhatunk, miközben a Smát mondjuk:

*folytatás a következő oldalon*

### Gut Sábész Miskolc – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics  
– Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület /  
Published weekly by Chabad-Lubavitch  
– The Jewish Heritage Center of Hungary  
Barhesz – Miskolc

Telefon: +36-70-374-9437  
facebook.com/barhesz /  
rabbifuchs@gmail.com



Felelős kiadó: **Fuchs Jehoshua rabbi**  
Fordító: **Varga Nóra**  
Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

„Hashem (I-ten négy betűs neve) Elokeinu (ami azt jelenti, hogy a mi I-tenünk) Hashem Echad.”

Gondolatban ezt a mondatot lefordítva erősíthetjük magunkban, hogy az ítéletek

és a látszólag rossz dolgok, amelyek velünk történnek, azok is tulajdonképpen I-ten kedvességéből erednek, és soha ne gondoljuk, hogy két különböző erő dolgozik a teremtésben, mert I-ten egy, noha könnyen

érezkelhetjük úgy (tévesen), hogy két ellentétes erőről van szó.

Gut Sábész!

*Imrei Chaim tanításai alapján  
(Varga Norbert fordítása)*

# Szombatfogadás

Tanulás a hetiszakasról, ima, kidus és vacsora



**BARHESZ**  
CHABAD HOUSE  
MISKOLCI ZSIDÓ  
KULTURÁLIS  
KÖZPONT

**január 24.**  
**Péntek este 18-20 óráig**

További információ és jelentkezés:

+3630/721-2580 | Facebook.com/Barhesz | miskolc@zsido.com

## Mit jelent zsidó nőnek lenni?

Tanulókör nőknek Fuchs Eszter rebbecennel



**BARHESZ**  
CHABAD HOUSE  
MISKOLCI ZSIDÓ  
KULTURÁLIS  
KÖZPONT

**2020. Január 27.**  
**Hétfő 18 óra**

Jelentkezés és további információ: +36 30 721 25 80